

Modern Diplomacy: Rozmery geografie

BRICS

- CZ24 News | 6. října 2022

Využitie kontinentálnej vzdialenosti pre rozvojové ekonomiky môže byť najdôležitejším poslaním BRICS a Novej rozvojovej banky (NDB) v nadchádzajúcich desaťročiach. Rámec BRICS+ ponúka platformu na zintenzívnenie investičnej spolupráce prostredníctvom zapojenia regionálnych rozvojových inštitúcií, ktorých sú krajiny BRICS členmi, píše [Modern Diplomacy](#)

Ilustračné foto

Bolo mnoho pokusov spojiť všetky krajiny BRICS pod jedného spoločného menovateľa – spoločný znak, ktorý by vysvetľoval dôvody vzniku takéhoto zoskupenia. Spomedzi mnohých spoločných faktorov pre krajiny BRICS bol populárnejší rastový potenciál, pričom v počiatočných fázach vývoja BRICS prevládali predpovede o rastúcom podiele krajín BRICS na svetovom hospodárstve. Ďalšou víziou bolo, že ekonomiky BRICS predstavujú popredné rozvíjajúce sa trhy s niektorými z najlikvidnejších aktív a najväčšími trhmi vo svete. Okrem niektorých z týchto zjednocujúcich tém sa však zdá, že medzi krajinami BRICS existuje aj menej preskúmaná spoločná črta súvisiaca s ich geografickými špecifikami. **V skutočnosti sa geografia z hľadiska veľkosti ekonomík BRICS, vzdialenosti, ktorá ich delí, a regionálnych úloh BRICS v ich kontinentálnom susedstve javí ako jedna z najzásadnejších a dlhodobých tém, ktoré určujú cesty budúcej spolupráce BRICS.**

Pokiaľ ide o ústrednú úlohu geografie ako určujúceho a zjednocujúceho prvku BRICS, existuje jednoduchý fakt, že **BRICS patria medzi územne najväčšie krajiny sveta**. Najmä Rusko je najväčšou krajinou s rozlohou viac ako 17 miliónov štvorcových kilometrov, na 3. mieste je Čína, na 5. mieste Brazília a na 7. mieste India. Okrem toho prvé tri miesta na svete z hľadiska počtu krajín, ktoré hraničia s príslušnými ekonomikami, obsadili ekonomiky BRICS – Čína a Rusko sú na prvom mieste so 14 hraničnými krajinami, zatiaľ čo Brazília a India obsadili 3. – 4. miesto, každá s 10 hraničnými krajinami. Štyri ekonomiky BRICS tiež obsadili prvé 4 miesta na svete z hľadiska dĺžky hranice so susednými ekonomikami. Na prvom mieste je Čína, za ňou nasleduje Rusko a potom Brazília a India.

Ďalším spôsobom, ako si predstaviť jedinečnosť geografie BRICS, je samotná **vzdialenosť, ktorá oddeľuje jej členov. Ak by sa vzdialenosť merala na základe vzdialenosti medzi jednotlivými hlavnými mestami, potom by najväčšia vzdialenosť medzi dvoma ekonomikami BRICS bola medzi Brazíliou a Čínou - takmer 17 000 km.** Vzdialenosť medzi Ruskom a Brazíliou je takmer 11700 km. Tieto vzdialenosti sú niekoľkonásobne väčšie ako najdlhšie vzdialenosti medzi hlavnými mestami v rámci EÚ (vzdialenosť Varšava - Lisabon je 2760 km) a stále výrazne väčšie ako najextrémnejšie priestorové vzdialenosti vo vyspelom svete (Londýn - Canberra je 10545 km a trasa New York - Canberra je niečo viac ako 10000 km).

Ale pravdepodobne najdôležitejšou spoločnou črtou ekonomík BRICS je, že slúžia ako **kľúčové regionálne uzly pre svojich kontinentálnych susedov**, najmä pre rozvíjajúce sa vnútrozemské ekonomiky. Každá ekonomika BRICS susedí s niekoľkými vnútrozemskými rozvojovými ekonomikami - v mnohých prípadoch ide o niektoré z najväčších vnútrozemských ekonomík na svete. V prípade Brazílie ide o Paraguaj a Bolíviu. V prípade Južnej Afriky je to Botswana, ako aj Zimbabwe a Lesotho. V prípade Indie je to Bhután a Nepál. V prípade Číny a Ruska sú to dve najväčšie vnútrozemské ekonomiky na svete - Kazachstan a Mongolsko - ktoré sú medziľahlými ekonomikami dvoch najväčších krajín Eurázie (Číny a Ruska). V prípade Ruska sú to aj vnútrozemské ekonomiky SNŠ, ktoré hraničia s Ruskom (Bielorusko, Arménsko, Azerbajdžan). Vo všetkých týchto prípadoch môžu ekonomiky BRICS potenciálne slúžiť ako odbočky k prístavom a globálnym trhovým cestám pre príslušné vnútrozemské ekonomiky, ktoré sú ich regionálnymi partnermi.

Čo všetky tieto geografické faktory znamenajú pre vektory hospodárskej spolupráce medzi krajinami BRICS? Bezprecedentné priestorové oddelenie znamená, že intenzita obchodu medzi ekonomikami BRICS bude obmedzená gravitáciou vzdialenosti (v súlade s údajmi "gravitačného modelu" medzinárodného obchodu - čím väčšia je vzdialenosť a čím menšia je veľkosť dvoch ekonomík, tým menšia bude intenzita bilaterálneho obchodu). Zároveň však existuje obrovský priestor pre projekty prepojenia vzhľadom na veľkosť krajín BRICS a potreby dopravného prepojenia v regiónoch prítomnosti BRICS, najmä pokiaľ ide o vnútrozemské krajiny.

Rozsah projektov konektivity pre ekonomiky BRICS sa môže zväčšiť na rozsah pevniny rozvojového sveta prostredníctvom platformy BRICS+, ktorá spája Afriku, Latinskú Ameriku, ako aj Áziu. Táto platforma BRICS+ predstavuje obrovskú pevninu, ktorá je v porovnaní s časťou územia, ktorú zaberá rozvinutý svet, podstatne menej dopravne prepojená. **Ak v prípade BRICS+ predstavuje celková rozloha územia takmer 100 miliónov štvorcových kilometrov, v prípade vyspelých ekonomík je to približne tretina rozlohy krajín BRICS+.**

Využitie kontinentálnej vzdialenosti pre rozvojové ekonomiky môže byť najdôležitejším poslaním BRICS a Novej rozvojovej banky (NDB) v nasledujúcich desaťročiach. Rámec BRICS+ ponúka platformu na zintenzívnenie investičnej spolupráce prostredníctvom zapojenia regionálnych rozvojových inštitúcií, ktorých sú krajiny BRICS členmi. V súlade s tým môžu regionálne rozvojové banky, regionálne finančné organizácie spolu s NDB konať spoločne pri presadzovaní trvalo udržateľného rozvoja a prepojenia v krajinách globálneho Juhu.

Celkovo možno povedať, že dva rozmery geografie BRICS, a to vnútrokontinentálne a medzikontinentálne priestory rozvojového sveta, určujú cesty budúcej spolupráce BRICS. Obrovské vnútrokontinentálne vzdialenosti pre BRICS sa môžu stať výhodou a súborom príležitostí pre rozvoj spolupráce Juh - Juh prostredníctvom projektov konektivity. Rozsah medzikontinentálnych rozdielov zároveň poukazuje na potrebu pokročiť smerom k vytvoreniu globálnej dohody o voľnom obchode Juhu, projektu, ktorý je vzhľadom na rastúcu vlnu protekcionizmu vo svetovom hospodárstve čoraz účelnejší.

AUTOR: Yaroslav Lissovolik

ZDROJ: <https://moderndiplomacy.eu/2022/10/05/the-dimensions-of-brics-geography>

Překlad: hlavnespravy.sk